

**ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ЗМІН ДО
ПОЛІТИКИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

Пункт/Розділ політики	Чинна редакція (29.08.2025)	Пропонована редакція	Обґрунтування зміни
Розділ 1.1, останній абзац	...забезпечення відповідності чинному законодавству України, внутрішнім нормативним актам Університету та міжнародним стандартам, а також Рекомендаціям МОН України (2025), Регламенту ЄС про штучний інтелект (AI Act), Рекомендаціям UNESCO щодо етики ШІ (2021), а також міжнародним стандартам відповідального проведення досліджень.	...забезпечення відповідності чинному законодавству України, внутрішнім нормативним актам Університету та міжнародним стандартам, а також Рекомендаціям МОН України (2025), Регламенту ЄС про штучний інтелект (AI Act), Рекомендаціям UNESCO щодо етики ШІ (2021), а також міжнародним стандартам відповідального проведення досліджень, зокрема, галузевому стандарту наукових досліджень ЄС «Living guidelines on the responsible use of generative AI in research» (European Commission, 2026).	Закріплення європейського вектора та нормативної бази для майбутніх грантових заявок (Horizon Europe тощо).
Розділ 1.3, визначення академічного твору	Додати визначення академічного твору	Академічний твір - твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проекту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом.	Згідно Закону України «Про академічну доброчесність»
Розділ 2, вимоги до атрибуції	Перелік загальних інструментів атрибуції.	Доповнити перелік пунктами: – посилання на відповідну комп'ютерну програму (систему ШІ) чи її опис із зазначенням	Пряме виконання вимог ч. 4 ст. 8 Закону України «Про академічну доброчесність».

		<p>версії (за наявності);</p> <p>– методику генерування, а також методи обробки або доопрацювання результатів, здійснені користувачем.</p>	
Розділ 2, нові положення про формат		<p>Доповнити розділ абзацами: «Спосіб повідомлення про використання ШІ обирається автором відповідно до виду академічного твору: у тексті (після фрагмента або у виносці), у розділі з описом методології дослідження або в додатках. В усіх випадках таке повідомлення має бути чітким і дозволяти ідентифікувати, яка саме частина роботи була створена за допомогою ШІ. За можливості автори повинні забезпечувати відтворюваність результатів використання ШІ шляхом збереження промптів, параметрів генерації, версій моделей та опису способу перевірки отриманих результатів.»</p>	<p>Розширення вимог Закону України конкретним інструментарієм (де саме писати) та забезпечення відтворюваності науки за Living guidelines ЄС.</p>
Розділ 2, визначення суттєвості		<p>Доповнити розділ абзацом: «Використання систем генеративного ШІ вважається суттєвим, якщо такі системи застосовувались для формування дослідницьких гіпотез, проведення літературного огляду, інтерпретації результатів, аналізу даних, створення програмного коду, формування структури академічного твору або інших дій, що могли істотно вплинути на результати чи висновки роботи. У таких випадках використання ШІ підлягає обов'язковому зазначенню ролі відповідного інструменту.»</p>	<p>Чітке розмежування між «допоміжним» (виправлення помилок) та «суттєвим» використанням, що вимагає розкриття ролі інструменту.</p>

Розділ 3, етичні принципи	Перелік базових принципів.	Доповнити перелік принципами: – надійності – забезпечення якості, перевірюваності та відтворюваності результатів; – чесності – прозорого повідомлення про використання ШІ та недопущення введення в оману.	Гармонізація внутрішніх етичних засад із базовими принципами дослідницької чесності ЄС.
Розділ 3, авторство та людський контроль	Особа не може вважатися автором академічного твору (частини академічного твору), якщо він сформований (згенерований) за запитом особи комп'ютерною програмою в автоматичному режимі.	Особа не може вважатися автором академічного твору (частини академічного твору), якщо він сформований (згенерований) за запитом особи комп'ютерною програмою в автоматичному режимі. Наявність таких частин у творі вимагає обов'язкового повідомлення згідно з Розділом 2 цієї Політики. «У всіх випадках використання ШІ остаточний контроль, ухвалення рішень та відповідальність залишаються за людиною. Системи ШІ не можуть автономно ухвалювати академічні, кадрові чи управлінські рішення без людського нагляду.»	Узгодження зі ст. 8 ЗУ про академічну доброчесність та впровадження обов'язкового європейського принципу людського контролю (Human agency and oversight).
П.п. 4.2, заборонене використання	Перелік заборон.	Доповнити перелік на початку пунктом: – подавати результати або об'єкти, згенеровані ШІ, як власні (зокрема, не повідомляти про їх використання в академічних творах);	Превенція академічного плагіату та приховування генерації, що карається за новим Законом України.
П.п. 4.3, ризики використання	Перелік ризиків.	Доповнити перелік пунктом: – необхідно враховувати ризики прихованих інструкцій у документах, зображеннях або інших матеріалах, які можуть бути непомітними для людини, але впливати на роботу систем ШІ та результати їх аналізу чи оцінювання.	Захист від відносно нової загрози безпеки, «прихованих промптів» (hidden prompts injection), описаної в Living guidelines 2026.

П.п. 5.2, захист даних		Додати абзац: «Для роботи з службовими даними Університет за можливості надає перевагу у використанні локально розгорнутих (locally hosted) системам або контрольованим хмарним системам ШІ, що забезпечують належний рівень захисту даних, конфіденційності та кібербезпеки.»	Пряме впровадження безпекової вимоги, описаної в Living guidelines 2026.
Розділ 6, оцінювання систем ШІ	Перелік технічних критеріїв.	Доповнити перелік критеріїв пунктом: «надійність та пояснюваність: оцінюється здатність системи забезпечувати перевірювані результати, рівень ризику галюцинувань, упередженості та можливість пояснення логіки роботи системи.»	Синхронізація з вимогами прозорості алгоритмів згідно з європейським AI Act.
Розділ 8, культура доброчесності		Додати абзац: «Університет сприяє формуванню культури відповідального та прозорого використання ШІ, за якої повідомлення про використання інструментів ШІ не розглядається автоматично як ознака порушення академічної доброчесності.»	Впровадження принципу створення «атмосфери довіри» та недопущення необґрунтованої стигматизації чесних дослідників.